

DE BOEKENJONGEN VAN IDEMA

Onder deze titel trof ik een ingezonden artikel aan in de Medemblicker Courant van 26 juli en 2 augustus 1919.

Het gaat hier over Johannes Horn, geboren op 6 oktober 1849 in Medemblick. Hij was de jongste van de drie zonen uit het huwelijk van Pieter Horn en Grietje Poth.

Toen hij slechts één jaar oud was, verloor hij zijn vader, die al lange tijd met zijn gezondheid sukkelde, zijn moeder achterlatende met 3 zoontjes. Om in het onderhoud van haar en het jonge gezin te voorzien nam zij naald en draad op. Dit leverde haar echter een zuur stuk brood op. Het werd een weinig beter toen zij werd aangesteld als naaimoeder in het Weeshuis, waar ze ook nog enige tijd als wezenmoeder werd aangesteld.

Het leven werd voor haar enigszins verlicht, toen haar jongens, na de lagere school, een ambacht leerden.

Zo kwam Piet, de oudste bij Braaff, de schilder en Volkert bij Scheer, de zadelmaker. Piet kwam later als schildersbaas in Den Haag en Volkert als zadelmakersbaas in Franeker.

Jan, zo werd Johannes op verlangen van zijn vader genoemd, omdat hij bang was dat zijn jongen "Hannes" genoemd zou worden en dat vond hij een lummelige naam.

Op 12 jarige leeftijd kwam Jan in de Boekhandel bij dhr. K.H. Idema, de vader van de tegenwoordige firmant. Als hulp in de boekwinkel leerde hij daarnaast ook het vak van letterzetter en drukker.

Maar in zijn hart was het verlangen om later evangelist te worden, maar de omstandigheden waren zó, dat er geen geld was om te studeren. Integendeel, hij moest ijverig zijn best doen om zijn moeder en het gezin te ondersteunen.

Bij de gelegenheid van de 50-jarige herdenking van Nederlands onafhankelijkheid, had men de landing van Oranje uit zee georganiseerd. En ook Jan's moeder stond met anderen te wachten op de aankomst. Zij liep echter een verkoudheid op, die overging in keeltering en haar op 40-jarige leeftijd ten grave sleepte.

Haar zoon Jan, zestien jaar oud, was de enige van haar zoons, die op die Goede Vrijdag aan haar sterfbed stond. En op haar sterfbed zei ze tot Jan: "God zal voor jou wel zorgen".

Na haar dood kwam Jan bij grootmoeder Poth aan de Heerensteeg in huis en bleef werken bij de drukkerij van Idema, totdat hij in een nummer van de "Heraut" een artikel tegenkwam met een oproep aan jonge mensen, om hun leven te willen afzonderen voor het Evangelie in het zendingshuis "Bethanië" te Leeuwarden, een voortzetting van het "Schotse seminarie", indertijd opgericht door Dominee de Liefde, Da Costa en anderen.

Toch gaf het de 17-jarige strijd; zou hij wel geroepen zijn voor het evangelie? Hij solliciteerde niet, maar schreef een brief naar Leeuwarden, waarin hij zijn twijfels uitsprak.

De praesceptor wenste hem te Enkhuizen te ontmoeten en nam hem aan.

Op 19 maart 1867 verliet hij Medemblick en trok het zendingshuis in Leeuwarden binnen.

Al spoedig had hij deel te nemen in Evangelisatiearbeid, waar hij huisbezoek deed en de Zondagschool hield.

Tot zijn praktische vorming behoorde ook de bijbelcolportage. Samen met een andere leerling, Jacob de Hart uit Enkhuizen, deden ze in één jaar veertig dorpen in Friesland.

Daarna volgde Sneek, waar hij 21 jaar werkte en bouwde er de "Vredeskerk". In 1890 ontving hij een beroep naar Groningen. 10 jaar is hij mede redacteur geweest van het weekblaadje "De Kindervriend". Later trad hij o.a. in Amsterdam op met 1000 zitplaatsen. In Den Haag, waar hij preekte, trok hij 1300 mensen, terwijl 400 niet toegelaten konden worden.

Door zijn vele reizen in het land, vestigde hij zich in De Bilt bij Utrecht. Van hieruit werkte hij nog 2½ jaar, totdat hij werd beroepen in 1913 naar Hengelo, waar zijn Utrechtse vriend Jacob de Hart overleden was. Hier werkte hij tot zijn 70ste jaar en deed zijn werk nog met grote lust en hierbij sluit het verhaal uit de Medemblicker Courant uit 1919.

Een kleine opsomming van het leven van de "Boekenjongen van Idema".

Ingekort verhaal - JvL